

Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου

κ. Άθω Τσιωντίδη
Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή
Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας,
Κλήμεντος 17-19, 4ος όροφος
1061 Λευκωσία

30 Μαρτίου, 2020

Θέμα: Υπόμνημα με θέσεις Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου βάσει συζήτησης στο πλαίσιο τηλεδιάσκεψης στις 24/3/20

Αγαπητέ κ. Τσιωντίδη,

Σε συνέχεια της συζήτησης μας στις 24/3/20, επιθυμούμε να παραθέσουμε τις κατωτέρω προτάσεις **με γνώμονα την βέλτιστη λειτουργία του συστήματος και της εύρυθμης εξυπηρέτησης του κοινού εντός του ΓΕΣΥ:**

1) Δραστηριότητες

Προτείνεται όπως με την έκδοση παραπεμπτικού για «Αξιολόγηση» από ψυχολόγο (1^η δραστηριότητα), λειτουργεί δομημένο σύστημα αξιολογητικής ανίχνευσης με χρήση σύντομων εργαλείων (προτεινόμενα εργαλεία στο Παράρτημα), η οποία θα επιτρέπει στον επαγγελματία αφενός να διακρίνει εάν η διάγνωση του εξυπηρετούμενου εντάσσεται στο σύστημα και αφετέρου να έχει μια αρχική εικόνα σχετικά με τον αριθμό συναντήσεων που κρίνονται αναγκαίες για το περιστατικό. Με το πέρας της αξιολόγησης προτείνεται όπως ο ψυχολόγος συντάσσει σύντομο σημείωμα προς τον παραπέμπων ιατρό, ο οποίος θα δύναται τότε να εκδίδει παραπεμπτικό για θεραπευτική παρέμβαση (2^η δραστηριότητα) με συγκεκριμένο αριθμό συναντήσεων και σύμφωνα και με την εισήγηση του ψυχολόγου.

Δια μέσου αυτού του συστήματος:

1.1) Θα δίνεται η ευκαιρία στους ψυχολόγους να υποβοηθήσουν το έργο του ιατρού που παραπέμπει διευκρινίζοντας τη διάγνωση που είτε θα καλύπτεται από το ΓεΣΥ ή όχι. Θεωρούμε ότι η εν λόγω διαδικασία όχι μόνο θα εξυπηρετήσει το ΓεΣΥ στη βάση του σχεδιασμού του, αλλά παράλληλα θα βοηθήσει στο να εξυπηρετούνται οι δικαιούχοι καλύτερα εφόσον το πλάνο που θα δημιουργείται για εξυπηρέτηση μέσω του ΓεΣΥ, ή για παραπομπή εκτός, θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές του ανάγκες και όχι σε υποθέσεις. Παράλληλα, θεωρούμε ότι αυτή η διαδικασία από τη μια θα μειώσει τις πιθανότητες εκμετάλλευσης του συστήματος προς προσωπικό όφελος, ενώ από την άλλη θα μειώσει το κόστος που θα πρέπει να καταβάλλεται από τον ΟΑΥ για εξυπηρέτηση μέσω του ΓεΣΥ εφόσον μειώνει τα «σημεία»/συμβαλλόμενους επαγγελματίες από τους οποίους πιθανώς να χρειαστεί να περάσει ένας δικαιούχος μέχρι να φτάσει στον ψυχολόγο για να εξυπηρετηθεί.

1.2) Οι επαγγελματίες θα έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν μεγαλύτερο αριθμό συνεδριών για πιο σοβαρά περιστατικά, ενώ παράλληλα θα δίνεται και η δυνατότητα παραπομπής σε επαγγελματίες εκτός συστήματος εκεί όπου κρίνεται ότι το περιστατικό δεν χρήζει υπηρεσιών εντός του συστήματος.

1.3) Εισήγηση μας είναι όπως η «Αξιολόγηση» ως δραστηριότητα παραμείνει ενιαία (δηλαδή, μια δραστηριότητα) αλλά όπως δοθεί η δυνατότητα ολοκλήρωσης της σε μέχρι και τρεις συναντήσεις διάρκειας 60 λεπτών έκαστη.

2) Ψυχομετρικά εργαλεία

Ως ΣΨΚ, θα θέλαμε να προτείνουμε ψυχομετρικά εργαλεία για υιοθέτηση εντός του πλαισίου του ΓεΣΥ και τα οποία αποτελούν εισηγήσεις της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρείας, υποστηρίζονται από οργανισμούς όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και άλλους οργανισμούς υγείας του εξωτερικού (μπορείτε να τα βρείτε [εδώ](#)). Τα εν λόγω εργαλεία διατίθενται **δωρεάν** και ο σκοπός τους αναφέρεται στην ιστοσελίδα ως εξής:

“These patient assessment measures were developed to be administered at the initial patient interview and to monitor treatment progress, thus serving to advance the use of initial symptomatic status and patient reported outcome (PRO) information, as well as the use of “anchored” severity assessment instruments.”

Συνεπώς, τα εν λόγω εργαλεία χρησιμεύουν τόσο στην αξιολόγηση, όσο και στην παρακολούθηση της έκβασης της θεραπείας. Πέραν του ότι η δωρεάν διάθεση τους δε θα επιβαρύνει οικονομικά τους επαγγελματίες που θα συμβληθούν με το ΓεΣΥ και δε θα προσθέσει κόστος στην παροχή μιας υπηρεσίας εντός ΓεΣΥ. Μερικά από τα συγκεκριμένα εργαλεία που συμπεριλαμβάνονται στη λίστα έχουν ήδη μεταφραστεί στα Ελληνικά, χρησιμοποιούνται ευρέως και/ή έχουν σταθμιστεί σε Κυπριακό πληθυσμό (π.χ., PHQ, WHODAS).

Θεωρούμε ότι οποιαδήποτε άλλη διευθέτηση σχετικά με τη χρήση ψυχομετρικών εργαλείων θα είναι ασύμφορη τόσο για το ΓεΣΥ, όσο και για τους επαγγελματίες αφού θα πρέπει να επωμιστούν κόστος για την αγορά, αλλά και την συνεχή χρήση διαφορετικών εργαλείων αφού η χρήση τους συνεπάγεται και αγορά ανά χρήση (δηλαδή, Χ αριθμός αντίτυπων ερωτηματολογίου = Χ αριθμός χρήσεων = Ψ κόστος).

3) Λίστα διαγνώσεων

Αναφορικά με το θέμα των διαγνώσεων, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία των ουσιοεξαρτήσεων, θέση μας είναι ότι χρειάζεται προσεκτική διαβούλευση με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου επί του θέματος ενώ, δεδομένης της συχνής παρουσίας του Συμβουλευτικού Ψυχολόγου στις υπηρεσίες ουσιοεξαρτήσεων, θα μας ανησυχούσε ότι η ένταξη των εν λόγω διαγνώσεων θα έπληττε περαιτέρω την ειδικότητα η οποία ήδη αναμένεται να επηρεαστεί σημαντικά. Επομένως, ως ΣΨΚ θα συμφωνούσαμε στην ένταξη των εν λόγω διαγνώσεων στην λίστα του ΓεΣΥ, μόνο στην περίπτωση όπου ενταχθεί και η ειδικότητα της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας εντός του συστήματος.

4) Ψυχομετρική/ψυχοδιαγνωστική και διαφοροδιαγνωστική αξιολόγηση

Αναφορικά με το θέμα των ψυχοδιαγνωστικών αξιολογήσεων και των διαφοροδιαγνώσεων με τη χρήση εκτεταμένων αξιολογητικών εργαλείων (ψυχομετρικά τεστ), η πρόταση όπως αυτή η δραστηριότητα ενταχθεί στο ΓεΣΥ μας βρίσκει εν πρώτης αντίθετους. Συγκεκριμένα, η χρήση των εν λόγω εργαλείων κοστολογείται ως αρκετά υψηλή (π.χ., μέχρι και 500 ευρώ ανά δραστηριότητα) με αποτέλεσμα να διακινδυνεύεται η μείωση της τιμής μονάδας για το σύνολο των ψυχολόγων εντός του συστήματος.

Συμπληρωματικά, η ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση και η διαφοροδιάγνωση αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες συνήθως προσφέρονται και από τις ειδικότητες της Σχολικής Ψυχολογίας (π.χ., χρήση εργαλείων

όπως WISC-5 και Ravens progressive matrices) και της Δικανικής Ψυχολογίας (π.χ., για σκοπούς δικαστικών εκθέσεων). Εκτιμούμε πως η ένταξη των εν λόγω δραστηριοτήτων στο ΓεΣΥ δύναται να βλάψει τις επαγγελματικές δραστηριότητες των εν λόγω ειδικοτήτων. Επομένως ως ΣΨΚ θα συμφωνούσαμε στην ένταξη των εν λόγω δραστηριοτήτων στο ΓεΣΥ, μόνο στην περίπτωση όπου ενταχθούν και οι ειδικότητες της Σχολικής και Δικανικής Ψυχολογίας.

Παραμένουμε στη διάθεση σας σχετικά.

Με εκτίμηση,

Ελένη Καραγιάννη, PsyD
Εγγεγραμμένη Κλινική Ψυχολόγος
Πρόεδρος ΣΨΚ

**Σύνδεσμος Ψυχολόγων
Κυπρου**

Μαρίζα Χατζηχαράλαμπος, PhD
Εγγεγραμμένη Κλινική Ψυχολόγος
Γραμματέας ΣΨΚ